

Van vuur tot zakmes: omgaan met risico's

Een essentieel onderdeel van Scouting is het omgaan met zaken als kampvuur en zakmes. Dit doen we vanuit de overtuiging dat kinderen en jongeren met verantwoordelijkheid moeten leren omgaan. Omgaan met gevaar maakt hier onderdeel van uit. Juist door te genieten van een kampvuur en het leren omgaan met een mes, leren kinderen snel verantwoordelijkheid. Gevaar is overal, op straat bij het oversteken, bij ziek worden en bij autorijden. Je kan er dus maar beter mee om leren gaan.

Kampvuur

De juiste kleding

Kampvuur is een belangrijke activiteit voor Scouting. Kleding beschermt tegen hitte en vonken.

Bij kampvuur niet dragen

Kleren van nylon of andere plastics
Korte broek/ slippers
Nieuwe kleding

Bij kampvuur wel dragen

Spijkerstof
Gesloten schoenen
Oude kleding
Pet of das voor als er even teveel rook in je gezicht waait

Vonken kunnen kleine gaatjes veroorzaken in kleding. Nylon en plastics zijn gevaarlijk omdat kleding op de huid smelt. Natuurlijke stoffen doen dit niet. Roet zorgt voor een sterke rookgeur. Rookgeur kan na een kampvuur makkelijk worden uitgewassen.

Kampvuurregels

- Geen steentjes of andere voorwerpen in het vuur gooien. Deze knappen met veel geweld door de hitte open.
- Niet met stokken in het vuur poken.
- Weet waar de brandblusmiddelen staan.

Zakmes

Zakmessen mogen alleen gedragen worden met toestemming van de leiding. In de meeste gevallen krijgen de jeugdleden eerst instructie. Veel verenigingen geven een zichtbaar teken aan kinderen die met een zakmes mogen omgaan. Bijvoorbeeld door middel van een zakmesinsigne of een rood touwtje aan de schouder. Bij de instructie hoort niet alleen snijden, maar ook weten wanneer je wel en wanneer je niet met een zakmes aan de slag kan.

Enkele tips:

- Gebruik alleen inklapbare zakmessen van het type Zwitsers zakmes
- Koop niet de meest dikke zakmessen met honderd-en-één functies. Deze zijn te dik voor veilig gebruik in kleine handen.
- Doe de zakmes aan een koord of ketting zodat je deze niet verliest
- Snijd altijd van je af en niet in de buurt van mensen
- Gebruik het zakmes niet als koevoet of om iets mee los te wrikken
- Weet waar de EHBO kist staat
- Houd het zakmes goed gesmeerd, schoon en scherp. Een bot mes is gevaarlijk.

Hakken en zagen

Vanaf een jaar of 11 wordt scouts langzaam geleerd hoe je veilig kan omgaan met bijl en zaag. Dit gebeurt aan de hand van gereedschap dat door hen veilig gehanteerd kan worden. Dus niet met de zwaarste bijlen. Vraag de leiding naar hoe dit in zijn werk gaat.

Nachttochten en droppings

Een tocht door het donker is extra spannend en verbetert zelfredzaamheid en oriëntatievermogen. Nachttochten zijn vaak populair bij kinderen en leiding en zelfs de oudste jeugdleden organiseren dit nog vaak voor elkaar. De leiding zal zorgen voor een goede organisatie, zoals:

- Het meegeven van telefoonnummers en een telefoon in geval van nood
- Het controleren van de route
- Melding van de nachttocht doorgeven aan de lokale politie
- Reflecterende hesjes meegeven aan de kinderen

Vanaf een jaar of 11 kunnen groepjes kinderen vaak al alleen op pad. De leiding is dan niet ver weg. Bij de jongste kinderen gaat de leiding mee, zij blijven in een afgebakend gebied en komen zelden op de openbare weg.

Pionieren, klimmen en abseilen

Hoe ouder kinderen worden, hoe meer ze aankunnen. De activiteiten worden daarmee steeds uitdagender. Gevaar verandert mee. Voor zaken als pionieren (bouwwerken maken met hout en touw), klimmen en abseilen krijgen kinderen en zeker ook de leiding een goede instructie van ervaren en waar nodig gecertificeerde mensen. Vraag de leiding naar meer informatie.

Disclaimer

De informatie in dit document is met veel zorg naar beste weten door Padvinderwinkel.nl samengesteld op basis van de ervaringen van Scoutinggroepen. De praktijk verschilt per Scoutinggroep, informeer daarom altijd bij de leiding of het bestuur van de betreffende Scoutinggroep. Dit document wordt doorlopend bijgewerkt op basis van feedback van ouders en Scouts, is gratis en staat vrij ter beschikking van Scoutinggroepen. Op aanvraag is alle tekst in Word-formaat beschikbaar om zelf aan te passen.

Powered by

**PADVINDER
WINKEL**

